

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

200702975-26
K1/ENBE

I 12

Herøy kommune.

Tjørnvåg kraftverk - Geir Tjervåg. Ny rapport om biologisk mangfold. Fråsegn til avgrensa høyring.

Bakgrunn

Tjørnvåg kraftverk vil utnytte fallet i Tjørnvågaelva frå kotehøgde 250 ned til eit kraftverk på kote 10. Opphavleg vart det også søkt om overføring av vatn frå kote 260 til inntak på kote 250 i ein 100 m lukka kanal. Etter det vi forstår er ikkje bekkeoverføring lenger aktuelt.

Fylkesmannen kom første gang med fråsegn til dette prosjektet i brev av 22.05.2006. Vi var også med på sluttsynfaring i oktober 2010.

I 2013 bad NVE om ei tilleggsfråsegn til søknaden fordi uttalen i 2006 kom før naturmangfaldlova trådde i kraft. I vårt brev av 05.12.2013 rådde vi til at det vart gjennomført ei tilleggsutgreiing av biologisk mangfold. Vi la til grunn at inntaket blir nedanfor Nonsvatnet og at utløpet blir ovanfor Tjørnvågosen. For desse to områda vurderte vi det slik at kunnskapsgrunnlaget er godt nok. Rapporten gav også eit godt kunnskapsgrunnlag om fuglelivet i utbyggingsområdet, men det var sider ved kunnskapsgrunnlaget om vegetasjon og botanikk som ikkje var slik som vi kunne ønskje.

Vi ønskja at ein ny rapport må avklare om det finst viktige naturtypar og eventuelle raudlisteartar i utbyggingsområdet, og i tilfellet kva grad tiltaket vil ha konsekvensar for desse. Vi bad om at det må leggjast særleg vekt på mosar i fuktige habitat og om delar av vassdraget støtter dei faglege kriteria for naturtypane fossesprøytsoner eller bekkekløfter. Vidare bad vi om ei avklaring om myra som røyrleidninga går over kjem inn under naturtypen oseanisk nedbørsmyr med utforminga terrengdekkande myr, og som eventuelt bør avgrensast på eit kart.

Det er no utarbeidd ei tilleggsutgreiing som er sendt på avgrensa høyring.

Merknader

Rapporten følgjer malen gitt i rettleiar 3/09 frå NVE/DN. Start- og sluttunkt for synfaringa er koordinatfesta, men vi saknar eit kart over synfaringsruta. Vidare kunne også fotostandpunkt vore vist på eit kart.

Når det gjeld botaniske verdiar inneheld rapporten ei god oversikt over karplantar i området. For mosar og lav går det fram at det er lagt vekt på å identifisere artar som er sårbare for miljøendringar, indikatorartar for naturtypar og artar knytt til fossemiljøet som utbygginga vil kunne påverke. Det blir konkludert at: *«alle artar som er identifiserte, har stor utbreiing, må karakteriserast som vanlege eller relativt vanlege, og er ikkje knytte til fossejuv og fosseenger»*. Det er mogleg dette er realiteten. Vi kan likevel ikkje sjå at det er lagt fram noko oversikt over kva for artar som er funne/artsbestemt og dermed stadfestar dette.

Rapporten viser til ei svært interessant registrering av kjeldesamfunn. Denne burde vore kartlagt og verdsett i samsvar med DN-handbok 13. Det blir elles ikkje nemnt at dette er ein truga naturtype før i tabell 1 – verdisetjing, der det framgår at det er behov for klassifisering av kjedelokaliteten. Vi viser her til norsk raudliste for naturtypar som omtalar fire ulike kjeldetypar. Lokaliteten er avgrensa på flyfoto. Den burde også vore vist på same kartgrunnlag som tiltaket for lettare å kunne vurdere konsekvensane ved nærføring av røyrgata. Det går fram av rapporten at røytrasé og veg er tenkt lagt berre 25-30 m nord for området. Røynslene med slike anlegg er at dette fort kan bli nærare. Vi er derfor samd med rapporten at røytraséen må vurderast flyttast nordover. Så lenge det er usikkerheit om både verdi og konsekvensar vil vi også minne om naturmangfaldlova § 9 (føre-var-prinsippet).

Det går fram av rapporten at røytraséen går over eit område med terrengdekkande myr. Vi saknar her ei vurdering om dette myrområdet kjem inn under oseanisk nedbørmyr med utforminga terrengdekkande myr. Grunngevinga for dette er m.a. miljødirektoratets «Veileder for kartlegging, verdisetjing og forvaltning av naturtyper på land og i ferskvann», sist revidert i 2015. Her går det fram at langs kysten har intakte myrkompleks blitt sjeldne, og spesielt er det lite myr igjen i låglandet (særleg i nemoral til sørboreal vegetasjonssone). «Terrengdekkande myr og annen oseanisk nedbørmyr» vart vurdert som sterkt trua av Moen et al. (2001), og i norsk raudliste for naturtypar 2011 (Moen & Øien 2011a, b) vart «kystnedbørsmyr» vurdert som sårbar (VU). Fordi myrane i kystområda har vore i sterk tilbakegang er det hensiktsmessig å definere denne naturtypen breidt slik at dei intakte kystmyrane blir fanga opp.

Konklusjon

Merknadene over viser at det er knytt noko usikkerheit til registrering og verdsetting av deler av det biologiske mangfaldet. I kva grad dette vil ha direkte innverknad på konklusjonane i rapporten er vanskeleg å seie, men så lenge det er usikkerheit om både verdi og konsekvensar vil vi også minne om naturmangfaldlova § 9 (føre-var-prinsippet).

Med helsing

Jon Ivar Eikeland (e.f.)
fagsjef - plansamordning

Lars Kringstad
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.